

EUROKONWERSATORIA

Koordynatorka: Joanna Różycka-Thiriet

3. konwersatorium

j.rozycka@schuman.pl

30 listopada 2022 r.

Temat: Kto w Europie będzie marzył tej zimy?

Nasz gość:

- Dominik Brodacki, starszy analityk ds. energetycznych w Polityce Insight

SŁOWNICZEK
PRZETRWANIA

Europejski Zielony Ład - zaproponowany w 2019 roku przez Komisję Europejską zestaw działań, która mają być odpowiedzią na wyzwania związane z klimatem oraz ochroną środowiska i zakładają sprawiedliwą, inkluzywną społeczną transformację. W dokumencie potwierdzono, że w 2050 Unia ma być wolna od emisji gazów cieplarnianych.

Europejskie prawo o klimacie – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE, które przekłada cele klimatyczne na obowiązujące przepisy prawa. Weszło w życie w lipcu 2021 roku. Zgodnie z tym dokumentem najpóźniej do 2050 roku emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych w Unii Europejskiej mają się równoważyć (co oznacza **neutralność klimatyczną**). Później UE ma dążyć do ujemnych emisji. Do września 2023 roku, a następnie co 5 lat Komisja Europejska oceni m.in. zbiorowe postępy wszystkich państw członkowskich na drodze do osiągnięcia neutralności klimatycznej oraz w zakresie przystosowania się do zmian klimatu, a także spójność środków poszczególnych krajów z celem neutralności i przystosowania do zmian klimatu.

Źródło: <https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/fit-for-55-how-the-eu-will-turn-climate-goals-into-law/>

CO MÓWIĄ LICZBY?

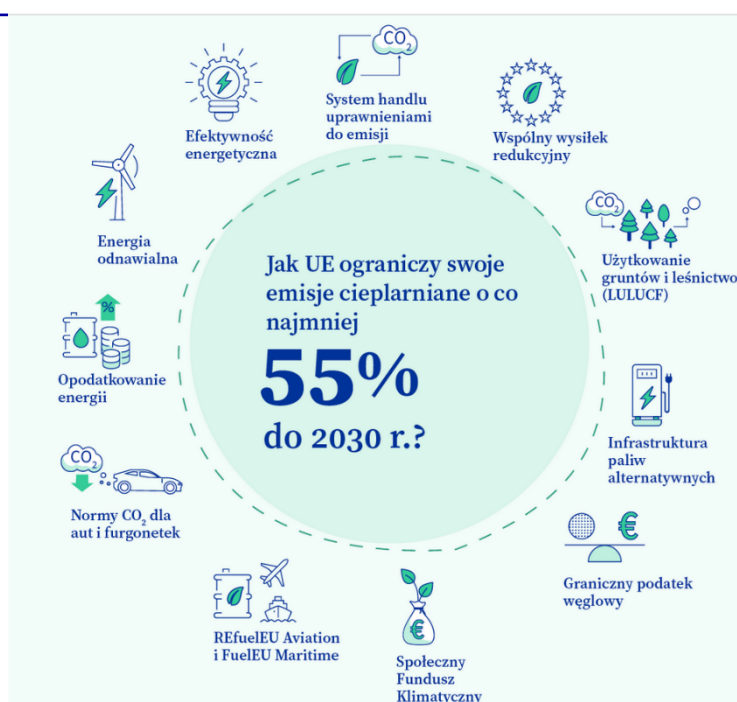
40% obywateli UE sądzi, że na przechodzenie na ekologiczne źródła energii powinno się przeznaczać więcej publicznych pieniędzy, nawet kosztem dotacji dla paliw kopalnych. 27% jest zdania, że zmniejszenie importu paliw kopalnych spoza UE zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i będzie dla Unii korzystne ekonomicznie.

Źródło: Special Eurobarometer 513 (badanie marzec-kwiecień 2021 roku)

<https://webgate.ec.europa.eu/ebsm/api/public/deliverable/download?doc=true&deliverableId=75838>

W 2021 UE importowała aż 83% gazu (do 2. połowy 2021 roku ok. 50% gazu w Unii pochodziła z Rosji). W sierpniu 2022 udział rosyjskiego gazu w imporcie wynosił już tylko 17,2%. Rośnie udział innych eksporterów. A inni dostawcy to USA, Katar, Nigeria, Norwegia i Algieria. Ponad 30% gospodarstw domowych w UE jest ogrzewanych gazem.

Źródło: <https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/eu-gas-supply/>

Gotowi na 55 (Fit for 55) – pakiet zmian w unijnych przepisach w zakresie klimatu, energii i transportu. Ma dostosować prawo UE do aktualnych celów do 2030 roku (zmniejszenie emisji o co najmniej 55% w stosunku do roku 1990) i 2050 roku (**neutralność klimatyczna**). Komisja zaproponowała m.in., aby podnieść unijny cel udziału odnawialnych źródeł energii w miksie energetycznym do 40% do 2030 roku, od 2035 roku samochody osobowe i dostawcze mają w ogóle nie emitować CO₂, efektywność energetyczna ma być wyższa (trzeba będzie też zmniejszyć zużycie energii w budynkach sektora publicznego), transport morski i lotniczy mają być mniej emisyjne.

DOBRCZE POWIEDZIANE

(...) Rada Europejska uzgodniła, że w świetle bieżącego kryzysu należy przyspieszyć i zintensyfikować wysiłki pozwalające zmniejszyć popyt, zapewnić bezpieczeństwo dostaw, uniknąć racjonowania oraz obniżyć ceny energii dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w całej Unii (...). Rada Europejska wzywa Radę i Komisję, by pilnie przedłożyły konkretne decyzje co do poniższych dodatkowych działań (...):

a) dobrowolne wspólne zakupy gazu (...);

d) tymczasowe ramy UE mające ograniczyć ceny gazu przy wytwarzaniu energii (...)

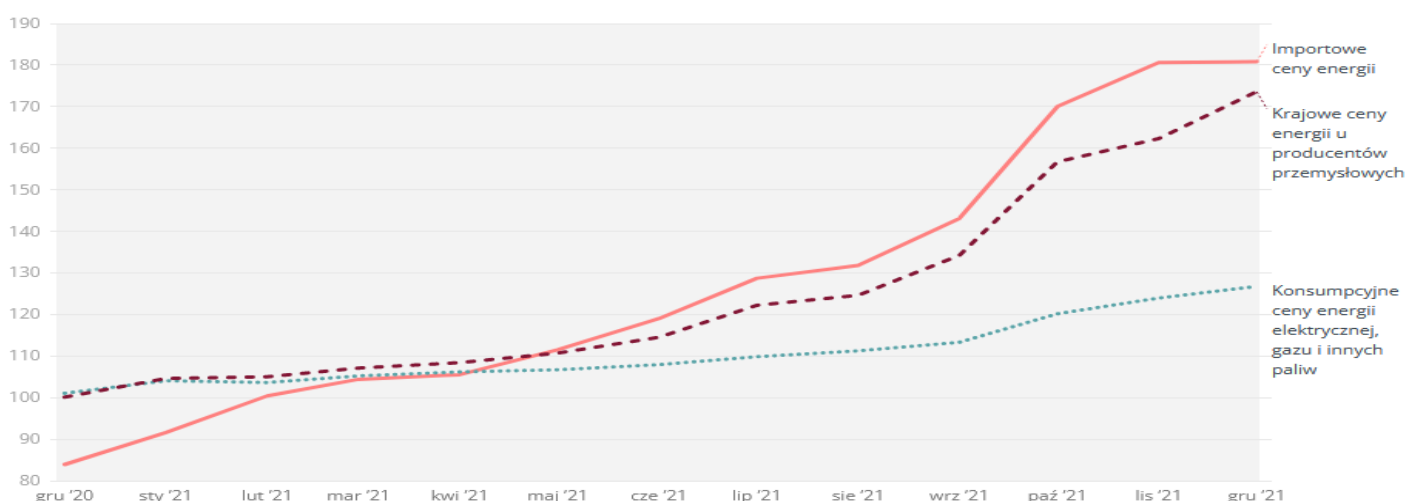
f) przyspieszenie działań na rzecz uproszczenia procedur udzielania pozwoleń, po to aby zwiększyć tempo wprowadzania odnawialnych źródeł energii i sieci (...);

g) środki solidarności energetycznej na wypadek zakłóceń w dostawach gazu na szczeblach krajowym, regionalnym lub unijnym, w razie braku dwustronnych umów o solidarności;

h) zwiększone wysiłki mające na celu oszczędzanie energii;

i) uruchomienie odpowiednich narzędzi na szczeblach krajowym i unijnym. Jednocześnie najpilniejszym priorytetem jest ochrona gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, zwłaszcza tych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji w naszych społeczeństwach. Podstawowe znaczenie ma również zachowanie globalnej konkurencyjności Unii.

- fragment konkluzji Rady Europejskiej (posiedzenie 20-21 października br.). Co ciekawe szefowie państw i rządów państw członkowskich zasiadający w RE zaprosili do wspólnych zakupów gazu także kraje, które nie są częścią Unii – wschodnich sąsiadów UE oraz Bałkany Zachodnie.

Średni wskaźnik (2015 = 100), nieskorygowany

Źródło: Eurostat

Producentkie i konsumpcyjne ceny energii w UE. Źródło: <https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/energy-prices-2021/>